

Lớp Phật Pháp Buddhaddhamma
Giáo trình TƯƠNG ƯNG BỘ – SAMYUTTANIKĀYA

Bài học ngày 1.6.2021

VÔ LƯỢNG QUANG
Kinh Ánh Sáng (Pajjotasuttam)
CHƯƠNG I. TƯƠNG ƯNG CHƯ THIÊNPHẨM KIỂM (S.i,15)

Ánh sáng trong đời thường bị ngăn bởi vật cản. Ánh sáng của trí tuệ vượt xuyên qua những thứ chướng ngại. Tuệ giác của Phật lại vô cùng tận. Trong đời này nói tới ánh sáng thật khó có gì so được với nhật nguyệt. Thế nhưng trong góc nhìn khác nói đến khả năng soi sáng những vô minh tăm tối của trần gian thì không có gì so được với Phật trí vô thượng. Người hiểu Phật Pháp nói đến vô lượng quang của Phật không thể hiểu chỉ đơn thuần là hiện tượng vật lý.

Kinh Văn

Sāvattṇidānaṃ . Ekamantaṃ tṭhīta kho sā devatā bhagavato santike imaṃ gāthaṃ abhāsī :

... Nhân duyên ở (Sāvattṇī), Đứng một bên, vị Thiên ấy nói lên bài kệ này trước mặt Thế Tôn:

(Vị Thiên)

**"Kati lokasmiṃ pajjotā,
yehi loko pabhāsati
Bhagavantam puṭṭhumāgama,
katham jānemu taṃ mayanti..**

*Vật gì chiếu sáng đời,
Do chúng, đời chói sáng?*

*Con đến hỏi Thế Tôn,
Muốn biết lời giải đáp.*

Bản hiệu đính:

*Có bao nhiêu nguồn sáng ,
Khiến thế gian tỏ rạng?
Con đến hỏi Thế Tôn,
Mong được hiểu thấu đáng.*

(Thế Tôn):

"Cattāro loke pajjotā,
pañcamettha na vijjati.
Divā tapati ādicco,
rattimābhāti candimā..
"Atha aggi divārattiṃ,
tattha tattha pakāsati.
Sambuddho tapataṃ seṭṭho,
esā ābhā anuttarāti..

*Bốn vật chiếu sáng đời,
Thứ năm, đây không có.
Ngày, mặt trời sáng chói,
Đêm, mặt trăng tỏ rạng,*

*Lửa cháy đỏ đêm ngày,
Chói sáng khắp mọi nơi.
Chánh giác sáng tối thắng,
Sáng này, sáng vô thượng.*

Bản hiệu đính:

*Bốn ánh sáng trong đời,
Thứ năm không tìm được.
Mặt trời chiếu ban ngày,
Mặt trăng tỏ ban đêm,
Lửa cháy sáng đêm ngày,
Bậc Chánh giác chói loà,
Vời hào quang tối thượng.*

Thích văn

Kati: bao nhiêu

Loka: thế gian, cuộc đời

Pajjotā: ngọn đèn, nguồn sáng

Pabhāsati: chiếu rạng

vijjati: tìm thấy, tồn tại

Divā: ban ngày

Tapati: chiếu sáng

ādicca: mặt trời

rattimābhāti: tỏ chiếu ban đêm

candimā: mặt trăng

aggi: lửa

divāratti: ngày đêm

pakāsati: chói sáng

Sambuddho: bậc Toàn giác, bậc tự thân giác ngộ, bậc Chánh Đẳng Giác

seṭṭho: thù thắng

ābhā: hào quang

anuttara: vô thượng, không gì sánh được

Thích nghĩa

Câu trả lời của Đức Phật dựa trên sự cảm nhận hữu hạn của chúng sanh. Ánh sáng rộng lớn của mặt trời, mặt trăng là không thể phủ nhận. Thế nhưng ban đêm thì không có ánh sáng mặt trời và ban ngày thì mặt trăng không thể toả sáng. Có những thứ lửa khác bập bùng do nhiên liệu nhưng cũng không so bằng. Riêng tuệ giác của Phật là ánh sáng xuyên thấu thời gian, không gian và không gì ngăn che được. Ánh sáng đó chính là Vô Lượng Quang.

*Dịch giả: Hoà Thượng Thích Minh Châu
Biên soạn Giáo trình: Tỳ kheo Giác Đăng*

-ooOoo-

6. Pajjotasuttam [Mūla]

26. "Kati lokasmim pajjotā, yehi loko pakāsati [pabhāsati (ka. sī.)].
Bhagavantam [bhavantam (ka.)] puṭṭhumāgamma, katham jānemu tam mayanti..
"Cattāro loke pajjotā, pañcemettha na vijjati.
Divā tapati ādicco, rattimābhāti candimā..
"Atha aggi divārattim, tattha tattha pakāsati.
Sambuddho tapatam seṭṭho, esā ābhā anuttarāti..

6. Pajjotasuttavaṇṇanā [Aṭṭhakathā]

26. Chatṭhe puṭṭhanti pucchitum. **Katham jānemūti** katham jāneyyāma.
Divārattinti divā ca rattiṅca. **Tattha tathāti** yattha yattheva pajjalito hoti, tattha
tattha. **Esā ābhāti** esā buddhābhā. Katamā pana sāti? Nāṇaloko vā hotu pītiāloko vā
pasādāloko vā dhammakathāāloko vā, sabbopi buddhānam pātubhāvā uppanno
āloko **buddhābhā** nāma. Ayam anuttarā sabbasetṭhā asadisāti. Chatṭham.